

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na doma za vse leto 18 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na doma računano se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština zrasla.

Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Nepotrđitev regulacijskega načrta za Ljubljano.

C. kr. vlada postavila nas je s svojo odločbo o regulacijskem načrtu prav tja, kjer smo bili lani po nesodnih velikonočnih praznikih, da, še mnogo na slabšem smo sedaj. Takrat smo imeli vsaj upanje, da bode regulacijski načrt pri izvanrednih razmerah v kratkem izdelan in rešen v inštancijah tako, da bodedo gotovo najdalje v jednom letu pričeli z novimi stavbami, sedaj pa je tako upanje popolnem prazno, in če bode mestni magistrat, kakor mu veva visoka c. kr. vlada, napravil regulacijski načrt po propisih § 64. in 65. obstoječega stavbinskega reda, potem je gotovo, da ga še leta in leta ne bodedo imeli! Ljubljana šteje okoli 1200 hiš, če se ne motimo. In zaslišati vse hišne posestnike — to bi vsekako bilo neisogibno, ker je pri določitvi regulacijskih črt vsak hišni posestnik interesovan — narisati nivel, naraščanje padeža, kakovost zemljišča, vse to in še izjave strank vpisavati v spisnik, to je dela, da ga nobeden še tako točno poslujoč urad v par letih ne vzmoro!

Priznati se sicer mora, da je odločba c. kr. vlade — vsaj nje prvi del — korekten in odgovarja propisom sedanjega stavbinskega reda. Vprašanje pa je, če je v izvanrednih naših razmerah umestno, tako stojično držati se formalnosti in odobriti drakonično načelo: „fiat justitia, pereat mundus“. Marsikdo je slutil, da mestni magistrat ne postopa popolnem po propisih stavbinskega reda, ali bilo nam je vsem do tega, da se njega delo z rekriminacijami in kritikami ne ovira in da čim preje pridemo do regulacijskega načrta. Saj je proti elaboratu mestnega zbora dopusten rekurz, in tu more vsakdo izraziti svoje pomisleke in staviti svoje zahteve, prav tako, kakor bi jih bil stavil pri obravnavah, katere propisuje § 65. stavb. reda. In če vis. c. kr. vlada ob presoji regulacijskega načrta uvažuje podane rekurze, je končni učinek pravtisti, kakor če bi že prvotno zaslišali se interesentje.

Če bi že „de lege lata“ mogoča bila drugačna rešitev regulacijskega načrta, izključena pa je taka rešitev „de lege ferenda“, v oči gled novemu stavb. redu, ki čaka le še Najv. potrdila. Ta novi zakon

natančno določa v jednom uvodnih svojih paragrafov, da ima mestni magistrat napraviti „občni mestni uravnavni in razširjavni načrt“, da je potem ta načrt po prejšnji odobritvi od strani c. kr. vlade za 6 tednov razgrniti v javni vpogled in da sme v tem roku vsak udeleženc vložiti svoje ugovore, o katerih c. kr. vlada končno razsodi. Po novem zakonu tedaj ni treba nikakega zaslišanja udeležencev in ker je po besedilu zakona v načrt vzprejeti le prometna pota in stavbinske črte, ne pa tudi nivela itd., je regulacijski načrt popolnem pravilno izdelan. A mestna občina ga je, ker novi stavb. red ni še zakon, le presgodaj predložila vladi. Vsled tega naj bi bila visoka c. kr. vlada do Najv. potrdila zakona z rešitvijo načrta blagohotno počakala, potem pa ga eventualno s kakimi premembami potrdila ter vrnila magistratu, da razpiše šestdnevski rok za vpogled in vlaganje ugovorov. Visoka c. kr. vlada stekla bi si za Ljubljano mnogo večjih zaslug, ako bi urgirala pri ministerstvu sankcijo novega stavb. reda, potem pa rešila predloženi načrt po tem novem zakonu, kakor pa da se je jednostavno postavila na stališče že umirajočega, obstoječim razmeram čisto neprikladnega stavb. reda, ter s tem potrla ljubljanskim meščanom ves, že itak ne veliki pogum.

Kar pa mora vzbuditi največje začudenje, to je drugi del napominane vladine odredbe, ki dovoljuje mestnemu magistratu, da stavbinske prošnje strank rešuje po obstoječem stavbinskem redu v avtonomnem delokrogu, pri tem pa posebno pozornost obrača na določitev stavbinske črte, da ne nastanejo prevelike zapreke za poznejšo regulacijo mesta. To je pač ob sebi umevno, da, ako c. kr. vlada regulacijskega načrta ne odobri, mora mestni magistrat v avtonomnem svojem delokrogu določati staviteljem stavbinske črte. Ali magistrat skoro da niti jedne stavbinske črte, katera bi imela biti drugačna, kakor je črta sedaj stoječega poslopja, določiti ne bode mogel. Magistrat se bode pri določitvi novih stavbišč držal brzkone svojega regulacijskega načrta. Stranka pa, ki s to črto ne bode zadovoljna, zmagala bode pri višjih inštancijah iz jednostavnega razloga, da mesto glavnega regulacijskega načrta nima in da torej nikakor ni opravičeno, preminjati zasebno-pravnih pravic stavitelja do svo-

jega zemljišča. To kaže sedanja praksa upravnega sodišča. Ako pa bode mestni magistrat v kakem posamičnem slučaju mnenja, da je dotično črto tako, kakor on zahteva, postaviti iz javnih ozirov, potem pa bode moral v smislu § 4. in 70. stavb. reda nastopiti dolgotrajno pot razlastitvenega postopanja, pri čemer pa je še vprašanje, če bode razlastitev tudi dovoljena.

Kako naj torej magistrat jemlje ozir na bodočo regulacijo, če nima za to nikake podlage, napram staviteljem takorekoč nikake moči? Ta del vladine odredbe je le „Schöbheitspflaster“ na kruto določbo nje prvega dela in ščit proti očitjanju, češ: vlada zavira stavbinska dela.

Še nekaj je, česar nikakor ne moremo zamolčati. Kakor izvemo iz te odredbe, je mestni magistrat vposlal regulacijske načrte že dne 17. februvarja c. kr. vladi. Leta pa je šele po preteku več ko jednega meseca prišla na to, da je postopanje nedostavno, navzlic temu, da je pri posvetovanju o načrtih v I. inštanciji imela dva svoja zastopnika! Zapišimo tu-sam stereotipno frazo: „Komentara ni treba“!

Kar se tiče vprašanja, kaj storiti v oči gled tej vladini naredbi, opravičeno je mnenje, da proti njej — nič. Rekurz bi težko, težko kaj izdal. Stavb. red družih občnih regulacijskih načrtov ne pozna, kakor onih, o katerih govori v § 64. in 65. Resnica pa je, da po magistratu izdelani načrt tu propisanim zahtevam ne zadostuje in da se ni napravil pod garancijami, katere tu zakon stavi. Z rekurzom izgubilo bi se le mnogo, sedaj tako druzega časa, uspeha pa ni pričakovati. V teh okolnostih bilo bi pač najbolje, da bi mesto urgiralo Najvišje potrdilo novega stavbinskega reda potem c. kr. deželne vlade in svojega poslanca v drž. zboru, potem pa, ko je zakon odobren, poslovalo se bode s načrtom brez zaprek na že poprej omejeni način.

V Ljubljani, 7. aprila.

Protisemitje. V protisemitskem taboru vladata sedaj dva toka, ki se prej ali slej ločita. Nemškonnarodna frakcija se bode ločila od krščanskih socialistov. Ne le „Ostdeutsche Rundschau“, temveč tudi „Deutsche Zeitung“ se je že odločno

Listek.

Prirodopisni in tehniški razgled.

Pisa J.

VII.

Jesenski podlessek velja ljudem za strupeno rastlino. Ne glede na njene podzemeljske dele, osobito pa čebuljo, ki ima strupen alkaloid v sebi, trdijo ljudje, da je tudi cvet strupen in da izsopeva iz sebe strupene hlape. Če človeška roka nekaj časa drži za cvet, postane koža mrtvaške barve. Prof. Izidor Pierre je stvar preiskaval in on trdi, da roka, ki je dalj časa držala šopek podleskov, celo za več ur otpne. No, najnovejši raziski so dokazali, da je to vse pretirano in da se nikjer ne da konstatirati škodljiv vpliv podleskovega cveta na barvo roke in ne na njeno gibčnost. — Čudno je pa vsekako, da je ljudski glas ta cvet proglasil za strupen, če ni nekaj resnice na tem!

Najmlajši morski prekop je korintski, katerega so odprli prometu meseca julija l. 1893. Prekop je dolg 6345 metrov, širina mu je 22 metrov, a globočina 8 metrov. Odkopati in odvoditi je bilo treba 10,638.400 kubičnih metrov kamenja,

gramoza in prsti. Kanal okrajša morsko vožnjo na progi Brindisi-Pirej za 342 kilometrov ter prihrani parnim ladjam kakih 20 ur hodá. Zanimiva je zgodovina korintskega prekopa. Že tiran Periander, ki je vladal od l. 627 do 585 pred Kristom, je projektiral na tem mestu morski kanal. Zgodovina pa nam ne porčča ničesar o tem, jeli imenovani samosilnik tudi v istini kedaj pričel z delom. Šeststo let pozneje je rimski cesar Neron z veliko enerziijo jel kopati korintski kanal. Dve leti po pričetem delu je buknil v Rimu, v Galiji in Hispaniji vstanek, Neron je zapustil Grške zemlje ter kmalu potem umrl (l. 68 po Kristu). Po njegovi smrti so Neronovi tehniki popustili delo in podjetje je zaspalo. Vender pričajo še danes sledovi jarkov, preduhov in rovov o zmožnosti in jakosti rimskih inženerev. — Po tem prvem začetku je ideja o prekopu korintske ožine mirovala do pričetka našega stoletja. Ko so osvobodili Grško, je poklical guverner Capodistria francoskega inženerja Verlet d' Aoust-a ter mu naročil, napraviti načrte za prekop. Tudi Lesseps-a je kralj Oton pozval leta 1857. na Grško, da bi pričel, kako zgraditi kanal. A Grkom je vedno manjkalo potrebnih novcev za tako velikansko podjetje in stvar ni mogla priti v pravi tek. Še le generalu

Türri in ogerskemu inženjerju Bela Gerster-ju se je posrečilo, premagati vse težkoče in pričeti l. 1881. z delom. Zanimivo pa je, da sta ta dva podjetnika izmed mnogih proučenih in projektovanih prog izbrala ono črto, katero so bili pred 18 sto leti pričeli Neronovi inženirji! Sedanji kanal se tedaj popolnoma vjema z onim, katerega je bil kopal rimski cesar.

Pomen podzemnega olja kot kurivo za parne stroje raste od dne do dne. Na Ruskem se podzemno olje splošno rabi za kurjavo parnih kotlov, a tudi v Ameriki, kjer je premog tako zelo po ceni, raste poraba olja v imenovane svrhe neprestano. Vsi kotli svetovne razstave v Čikagi so bili kurjeni z oljem. Kurivni efekt olja je dokaj večji nego pri premogu. Dober premog ima povprečno le malo več kakor sedemkratno izparivno moč, to je, jeden kilogram premoga spremeni 7 $\frac{1}{2}$ kilogramov vode v paro, imajočo toploto 100° C — Olje pa daje v istih kotlih 206 kratno izparjenje. Efekt olja je torej skoraj trikrat večji, nego efekt premoga. To so pomenljivi rezultati in posebno važni za parnike. Poraba premoga pri parnikih raste s kvadratom prirasteka v hitrosti. Larna ladija, ki prevozi 20 morskimi milj v jedni uri, rabi

izrekla proti klerikalizmu, ki se hoče zanesti v stranko. Pisava „Deutsche Zeitung“ je pa precej pomenljiva. Ta list ne stoji sicer posebno trdno in se vedno bori z denarnimi težavami. Nekaj časa je bila liberalna, a ni mogla konkurirati z drugimi listi, zato je pa protisemitska postala, ker na ta način je dobila novih naročnikov. Če se sedaj brani klerikalizma, dela to le za to, ker ve, da prebivalstvo dunajsko več ne mara za klerikalne liste. To je skušala „Reichspost“, ki se mora baš zaradi svojega klerikalizma boriti z denarnimi težavami. Ko bi je duhovščina iz pokrajin ne podpirala, bi že bila morala prenehati, kajti na Dunaju jo malo kdo bere.

Izseljevanje Rusinov. Ker se delajo vse mogoče ovire izseljevanju Rusinov v Ameriko, so začeli rusinski krogi premišljati, da bi se selili v Sibirijo. Izseljevanje v Sibirijo bode mnogo lažje. Do ruske meje je blizu, potem bode pa že Rusija skrbela, da se dalje spravijo. Ko bode dodelana sibiriska železnica, bode Sibirija jako ugodna za naseljevanje. Nenaseljenega sveta je še jako mnogo. Dežela je jako rodovitna. Tudi podnebje v mnogih krajih Sibirije ni tako divje, kakor se običajno misli. Zme so res precej hude, a pomlad in jesen ste jako prijetni, poletje je pa celo vroče. Poznavalet Sibirije že dolgo trdijo, da bode ta dežela kedaj žitnica za Evropo. V Sibiriji bodo Rusini obdržali tudi svoje cerkvene običaje, kar bi v Ameriki bilo težavnejše. — Če poljski graščaki hočejo preprečiti to izseljevanje, bodo pač morali boljše delavce plačevati.

Ogersko učno ministerstvo je sklenlo slednje leto nekaj madjarskih dijakov poslati na italijanska vseučilišča, da se ondu dobro prisvoje italijanščino in jih bodo potem na reški gimnaziji nastavili za profesorje. Madjari namreč niso zadovoljni z italijanskimi profesorji in nastaviti hočejo Madjare, ki bodo na Reki delali za madjarsko idejo. Seveda najrajši bi gimnazijo kar pomadjarili, a to ne gre, kajti potem bi Italijani sami začeli siliti, da se Reka pridruži rajši Hrvatski. Polagoma seveda bodo z razširjenjem madjarske kulture že poskusili, a šlo pa ne bode. Reški Italijani ne marajo nič za Madjare. Pajdašili so se z njimi le zaradi sovraštva do Hrvatov. Če bi pa Madjari kaj storili proti Italijanom, našli bi takoj tak upor, kakršnega ne pričakujejo.

Zjedinenje bolgarskih cerkev. Carigraski patrijarh na vso moč deluje, da bi zopet bolgarska pravoslavna cerkev se združila z grško. Pri tem posebno moleduje za pomoč Rusijo. Patrijarh je pripravljen priznati bolgarsko cerkev za pravo in bi sedanjega eksarha, ki bi pozneje bil njemu podrejen, priznal za deželnega metropolita za obe Bolgariji. Eksarh bi potem imel jednako stališče, kot ga ima srbski metropolit v Belemgradu, ki je deloma samostojen, deloma podrejen carigraskemu patrijarhatu. Namen vsemu prizadevanju je, da bi bolgarsko cerkev izrinil iz Makedonije. Patrijarh namreč želi, da bi vsi makedonski škofje bili njemu neposredno podložni. Grški patrijarh bi potem že skrbel, da izgine slovanska liturgija iz vseh cerkva v Makedoniji. Posebno bi pa potem cerkev v Ma-

štrikrat toliko premoga, kakor parnik, ki prejadra v istem času polovico manj, to je 10 morskih milj. Parniki, ki imajo hitrost 20–22 milj, morajo sedaj toliko premoga naložiti, da so na meji svoje nosilne moči. Za blago nemajo več prostora. Ko bi torej hoteli povečati njihovo hitrost, prekoračili bi jim ob jednem nosilno zmožnost. Ker pa ima podzemno olje trikrat večjo kurivno silo, nego premog, je pač lahko razumljivo, da bi parnik sedanje oblike in velikosti nosil trikrat večje stroje, ko bi jih kurili z oljem. Poleg tega zavzeme olje kot lahka tvarina dokaj manj prostora na ladiji, nego ista teža premoga. Tak parnik bi torej imel dokaj več prostora, kakor ladija s premogom. Ob jednem pa bi bila tudi služba kujačev ložja in ne tako nečloveško huda, kakor pri sedanjih parnikih. Zamolčati pa ne smemo, da dela sedanji tehnik shranjenje olja še veliko preglavico. Skušnja uči, da leze podzemno olje skozi vsako posodo, naj bode še tako skrbno narejena in zamašena. Konečno se razleze po vsej ladiji in vsaka stvar, ki se v roko prime, je oljnata. Tehnika mora torej poprej izumiti zanesljive shrambe za olje, potem pa se mora pričeti nova doba za ladije, katere goni parna sila po mokrem elementu.

kedoniji ne mogla podpirati bolgarskih šol. Bolgari se pač ne bodo dali vjeti v grške mreže.

Francoski senat je v svoji poslednji seji napel vse sile, da bi vrgel sedanjo vlado. Konservativci in zmerni republikanci bi radi na vsak način vrgli radikalno ministerstvo, predno bodo nove občinske volitve. To je lahko umljivo. Te volitve v Franciji nimajo le krajevno, temveč veliko politično važnost. Občinski zastopi volijo senatorje. Če se posreči pri občinskih volitvah vladi zmagati s svojimi kandidati, bode potem Francija dobila radikalni senat, ki ne bode več delal ovir raznim reformam, kakor jih dela sedanji. Konservativci se boje, da bode potem vlada resno začela z ločitvijo cerkve od države, ki je jedno glavnih radikalnih zahtev; zmerni republikanci pa imajo strah pred hujšim obdačenjem premožnejših stanov. Zaradi tega je pa lahko umljivo tako huda borba proti vladi.

Dopisi.

Iz učiteljskih krogov. (Volitev v deželni šolski svet.) Takoj po deželnozbornskih volitvah začelo je slovensko učiteljstvo razmotrivati vprašanje o novih priseljenikih v deželnem šolskem svetu, koje ima voliti deželni odbor. Temu zani manju se pa ni čuditi, saj ravno deželni šolski svet odločuje našo usodo, rešuje naše težnje; ukrepom njegovim se moramo pokoriti radi ali neradi. Bali smo se, da proštn Lenart Klofutar dobi podkrepiljenje v deželnem šolskem svetu, kar bi bilo znamenje še strastnejše gonje na prostejšie misleče narodno učiteljstvo. Volitev v deželni odbor je bila prvi veseli znak, da se slovensko učiteljstvo na Kranjskem, koje je v ogromni večini v vrstah narodne stranke, vender le morebiti ne bode izročilo na milost in nemilost brezobzirnemu klerikalizmu, krutemu zatracu svobodaega mišljenja in delovanja. Komu izmej učiteljstva ni znano, koliko neprilik in krivic je moral trpeti oni učitelj, o kojem se je količkaj slišnilo, da simpatizuje z narodno stranko, o kojem je bilo znano da ne more z domačim vročekrvnim kapelanom čez trn in strn. Za tacega trpina, ki je bil tako hudo zatožen, začel se je pravi križevni pot. Pred obličje gotovih gospodov ni smel, če ni hotel zvedeti svoje obsodbe; prošnje njegove in pritožbe pa so bile že a priori odbite. Recimo sedaj, naj bi bil izvoljen v deželni šolski svet deželni glavar. Ali bi bil imel pogum in resno voljo potegniti se za takega učitelja — trpina? Jako dvomimo! Dobro pa vemo in prepričani smo, da bodemo imeli v tem pogledu v dr. Schafferju izdatno pomoč. Narodnost je pa v nas slovenskih učiteljih vkoreninjena toli globoko, da se ni bati za njo, če je tudi v dež odbora gosp. dr. Schaffer. To naj si osobito zapomni „Slovenec“, ki toliko rohni zoper to izvolitev in jo skuša kar najbolj mogoče izkoristi v svoje strankarske namene. A zaman je ves trud, nihče izmej razsodnih se mu ne usede. Narodna deželna odbornika gg cesarski svetnik Murnik in dr. Tavčar sta storila, kar sta v sedanjih razmerah napravil narodnemu učiteljstvu storiti morala. Gotovo sta vedela, kako strastno ju bode napadala radi tega klerikalna stranka, znano jima je bilo, kako ju bode sumničila na vse strani — da ju bode pa za nem škutarja proglasila — kdo se ne smeje! — tega se pa menda le nista nadejala — in vender sta volila po svoji previdnosti in tako vsaj nekoliko oslabila težko roko, ki leži že leta in leta nad nami narodnimi učitelji. Vse kranjsko učiteljstvo jima ve hvalo za to!

Dnevno vesti.

V Ljubljani, 7. aprila.

— **(Velika noč.)** Kakor običajno, vršile so se velikonočne procesije v Ljubljani tudi letos na jako slovesen način. Najsijajnejša bila je procesija iz stolne cerkve, katero je vodil ob veliki asistenci prevzvišeni g. knezoškof dr. Missia sam. Uleležili so se je deželni predsednik baron Hein, in razni drugi dostojanstveniki v gala-uniformah. Cerkevni slovesnosti prisostvovala je nepregledna množica občinstva. Procesijo spremljevala je stotinja 17. pešpolka z godbo. Zelo slovesno vršile so se tudi procesije iz ostalih ljubljanskih cerkva ter so bile ulice in trgi, koder so se pomikale procesije, polne občinstva, okna v dotičnih ulicah pa razsvetljena in okrašena. V nedeljo popoldne vršila se je povodom potresa zaobljubljena procesija h kapelici Matere Božje na Friškovecu. Procesijo vodil je gospod knezoškof, a občinstvo iz mesta in okolice udeležilo se je še številneje nego lani, vsaj 20 do 25 000 ljudij. — Vreme bilo je zadnje dni precej neprijetno in je zlasti včeraj zjutraj bilo začelo prav pošteno snežiti — sneg je seveda koj izginil — vender to ni motilo nežnega spola in zlasti krasotic, da bi se ne pokazale v novih pomladnih toaletah. V mestu in okolici bilo je jako živahno življenje, povsod bilo je polno sprehajalce v

odvažnejši pa so napravili tudi daljše izlete na gorenjsko in dolensko stran.

— **(Imenovanje)** Predstojnik zemljeknjižnega urada pri dež. sodišču v Ljubljani g. Franc Galler je imenovan ravnateljem pomožnega urada pri dež. sodišču v Gradci.

— **(Opravičevanje kanonika Kluna)** Gospoda kanonika Kluna je hudo zadelo, da smo mu strgali krinko raz obraz in razkrili nizkotno komedijo, katero je uprizoril glede volilne pravice poslov. Rad bi se opral, a njegovo pojasnilo v sobotnem „Slovencu“ ne prepriča nikogar, ker ga sploh že ni človeka, ki bi gospodu kanoniku še kaj verjel, in ker je to opravičevanje sila nesrečno. Gospod Karol Klun trdi, da je podpisal Hagenhoferjev predlog zgolj iz ljubeznivosti, dasi je prepričan, da gre poslom volilna pravica, podpisal ga je, ker Hagenhofer „ni hotel prositi ne Jędrzejowicza ne Lupula“. Zakaj pa tega ni hotel storiti, saj je Lupul prav tako član Hohenwartovega kluba kakor Klun, in je v odseku govoril in glasoval, kakor Hagenhofer, za to, da naj se poslom ne da volilna pravica. Lupul, Jędrzejowicz, Szczepanowski bi bili iz prepričanja podpisali Hagenhoferjev predlog, a Hagenhofer jih ni hotel prositi, nego se koj zatekel k vrlemu kanoniku Klunu in ta je podpisal predlog samo iz prijaznosti in da omogoči razpravljanje o tej stvari v zbornici, pa tudi zato, „ker so tudi iz mnogih krajev Spodnje Štajerske slovenskim poslancem prihajala poročila, da glede poslov stoji na istem stališču kakor poslanec Hagenhofer in nemški kmetje štajerski“. Sodimo, da so prav ta „poročila“ uplivala na Klunovo prepričanje in je do cela omajala. Naj se Klun zvija, kakor hoče, to je očitno, da je igral pri tej stvari značajnega in poštenega politika nedostojno komedijo. Ne čudimo se temu nič, saj se je Klun vedno držal „katoliške“ morale, da je dovoljeno, sestiti na svoje besedo in prelomiti dano obljubo.

— **(Ne hodi na solnce, kdor ima maslo na glavi.)** V naši dobi silne moralne pokvarjenosti je prava duševna naslada in velika tolažba, da se vender še najdejo posamični kristalnočisti značaji, ki z junaško smelostjo preganjajo vse razjedajočo korupcijo. Kako mogočen utis morajo nam narediti besede: „Nehoté se mora človeku vrniti misel, da se hočejo ustanoviti sinekure nekaterim na ljubo... Na vsaki način je že sedaj, ko se bodo te tri službe morebiti oddajale, opozarjati na § 30. obč. reda, ki določuje, da se mora vsaka služba, bodisi stalna ali začasna, pred imenovanjem razpisati. Vsakemu, ki čuti v sebi zmožnost, moramo dati priliko konkurirati. Občinski svet pa izbere iz vrste prosilcev po svojem mnenju najsposobnejšega.“ — Istina, sama istina! — se čuje z vseh strani in vsakdo slavi moža, ki tako govori, vsakdo, samo tisti ne, kdor ve, da je prav ta sovražnik korupcije svoj čas lazil od Poncija do Pilata in prosil, naj se ne razpiše izpraznjena primarijska služba, naj se ne da vsakemu, ki čuti v sebi zmožnost, prilika konkurirati, nego naj se njemu pod roko podeli dotična služba. In te prošnje so imele uspeh. Primarijska služba se ni razpisala, nego oddala pod roko, in tisti, ki jo je dobil, grmi sedaj zoper korupcijo in govori patetično o etičnih momentih. Poseur!

— **(Gledališka predstava na korist Jozefinumu.)** Priprave za slovensko gledališko predstavo, katere se priredi pod pokroviteljstvom baronice Heinove, bodo kmalu gotove. Skušnje za opereto in za veseligrso se vršé pridno, a kolikor bolj se bliža dan predstave, toliko večje je tudi zanimanje občinstva.

— **(H koncertu „Glasbene Matice“)** dne 14. t. m. se pripelje iz Ribnice, Velikih Lašč in iz bližnjih vasij nad 100 oseb. Zanimanje za ta koncert je po vsi Dolenski prav veliko. Vlak se odpelje iz Ribnice ob 2. uri popoldne, iz Ljubljane nazaj pa po polnoči.

— **(Pevski zbor „Glasbene Matice“)** ženski in moški, ima v četrtek, 9. t. m., zvečer ob 8. uri sestanek v poletni dvorani „pri Maliču“. Na dnevnem redu so poročila in dogovori.

— **(Dunajski listi o koncertih „Glasbene Matice“)** Še vedno prinašajo dunajski listi zanimive vesti glede koncertov. Tako piše organ c. in kr. vojske „Reichswehr“ v štev. z dne 4. t. m. v listku „Aerarische Kunstbriefe“ jako laskavo in pravi mej drugim: „Ich habe einen grossen, vollen Genuss gehabt — ich war in dem beiden Concerten der „Glasbena Matice“ der Laibacher. Dieser Gesangverein hat sich aufgemacht,

um den Wienern den Dank für die dem unglücklichen Laibach gebrachte Hilfe abzustatten. Ein liebenswürdiger Gedanke in ganz ausgezeichnete Ausführung. Von dem zahlreichen Männerchore abgesehen, hatten viel über 100 Frauen und Mädchen Laibachs an der Sängerfahrt theilgenommen. Es war ein reizender Anblick, als diese Alle in der kleidsamen krainerischen Landestracht das Podium betraten und sich um das Dirigentenpult scharten. (Potem omenja pohvalno Stritarjevega prologa in cesarske pesmi, ki ga je, akoravno po besedah njemu nerazumna, ganila do solz.) Konča pa: „Die holden Sängersinnen, die frohen Sängersfreunde liessen dann in buntem Wechsel heitere und ernste Heimatsklänge und bedeutsame Werke gerne gehörter Meister in mustergiltiger Weise ertönen itd. Ich für mein bescheiden Theil sage den Laibachern ein „Viel Dank!“ für die beiden schönen Abende!“ — „Das neue Illustrirte Blatt“ pa je prijavil v številki z dne 4. t. m. laskav popis in objednem prinesel tudi celo stran obsegajočo podobo zbora „Glasbene Matice“, posneto po veliki Helderjevi fotografiji.

— (Telovadba) Naprošeni smo, opozoriti člane ljubljanskega „Sokola“, da se prav mnogobrojno udeležijo prostih vaj, ki bodo vsako sredo zvečer od 8—10. ure v novi telovadnici v „Narodnem domu“.

— (Nezgodna gospoda dež. predsednika.) Na velikonočno nedeljo je g. dež. predsednik baron Hein, ko je kočijaž upregal voz, stal pri konjih, da se more odpeljati. Jeden konj je porabil priliko in ugriznil gospoda barona Heina precej močno v nos.

— (Izgred.) V tivolskem drevoredu, ki vodi proti Šiški, nastal je včeraj popoldne velik izgred mej sanitetnimi vojaki in deželnimi brambovci, pri katerem je bilo več vojakov ranjenih. Štiri častniki ki so prišli mimo, potegnili so sablje ter napravili mir mej izgredniki.

— (Neosnovan napad.) Agr. Tagb. je v sobotni svoji številki priobčil članek, v katerem se ostro napada obč. svetnik in predsednik mestne hranilnice g. Vaso Petričič. Ta napad je povsem neosnovan in obžalovati je, da ga je priobčil rečeni zagrebški list, kateremu je sicer narodna stranka za njega podporo hvaležna. Prav za to, ker je Agr. Tagb. resen list, bi bilo želeli, da se v takih prilikah prej informira, predno kaj priobči. Sicer pa mislimo, da je to kukavičino jajce zlegel kak klerikalec z namenom, da provzroči razpor pri bližajočih se občinskih volitvah ljubljanskih.

— (Meteorologično mesečno poročilo) Mesec marc obnesel se je po vsem še dosti povoljno. Opazovanja na toplomeru dajo povprek v Celzijevih stopnjah: ob sedmih zjutraj 2.1°, ob dveh popoldne 10.7°, ob devetih zvečer 5.5°, iz katerih števil se dobi srednja mesečna temperatura 6.1°, za 2.4 nad normalom. — Opazovanja na tlakomeru dajo 733.1 mm kot srednji zračni tlak tega meseca, za 2.7 mm pod normalom. — Padavina, deloma dež, deloma sneg, znaša skupaj 80 mm. Prvi dan meseca bil je precej hladen, nebo megleno in oblačno, zračni tlak pod normalom, drugi dan še bolj čemer, toda toplejši, zračni tlak še nižji; proti večeru je začelo deževati in šlo je potem celo noč do osmih zjutraj 3. marca; dežja je bilo 17.1 mm, tega meseca največ za jeden dan. Na zadnje jelo je snežiti. Vender te moče je bil kmet zelo vesel, kajti betvica dežja, ki je padla koncem svečana, od daleč ni zadostovala, žejo popolnoma izsušene zemlje le nekoliko ugastiti, trebalo je več padavine, in to je priskrbel marc. Takisto so bili kmetovalci s snegom zadovoljni, ki veliko bolj rahlja zemljo in oživlja še spečo moč rastlinskega življenja, nego dež sam. Tem štirim deževnim dnevom slede od 6. do 9. marca ob naraščajočem tlakomerovem stanju štirje lepi dnevi; jutra so bila sicer mrzla toda popoldne temperature prišle so že visoko ter pričale o prijemajoči moči spomladanskega solca; 7. in 8. pihal je topel jug, zračni tlak, komaj dosepevši do normalnega stanja, jel je pojemati, veter se je zasukal proti jugovzhodu in 10. dobili smo zopet sneg. Pa dočim je šel sneg, dvigalo se je živo srebro v tlakomeru bitro na kviško ter doseglo zjutraj 11. marca 742.4 mm, svoje najvišje stanje tega meseca. Zračna temperatura je pa nasprotno ta čas padala in prišla 12. zjutraj navzdol do — 2.4°, najnižje v tem mesecu. Pa tudi zračni tlak je jel kmalu pojemati in 14. je padlo precej snega, ki se pa zavoljo prevladajočega juga ni mogel držati. Ta hladna doba šestih

dni se je zaključila 16. zjutraj, ko je toplomer kazal še — 1.4° (zadnjikrat pod ničlo v tem mescu), toda ob dveh popoldne narasla je temperatura že do 11.7°. Odslej prijemajo popoldne temperature skoro nepretrgoma, imeli smo 11 krasnih spomladnih dni, v katerih se je začelo sploh prebujati prirodno življenje, zemlja jela je odlagati žalostno zimsko obleko ter se kititi z bujnim zelenjem in nežnimi cveticami. Jutra so bila sicer ob srednjem severovzhodnem vetru in lahki megli skozi in skozi hladna, pa prav takšen je začetek lepega dneva, posebno če je zraven tega še tlakomerovno stanje kolkaj visoko, kakor takrat. Dne 26. ob dveh popoldne kazal je toplomer 20.1°, največ tega mesca. Toda vreme se je obrnilo na slabše; zračni tlak je že bil 24. zvečer pod normalom, luna bližajoča se svoji polni svetlobi bila je ponoči zagnena v goste tančice ter 26. in 28. obdana od velikega svetlega obroča, 27. in 28. je deževalo vender je bil tudi ta dež dober; zračni tlak se je še zniževal ter padel 29., ob popoldne ob vihnem vzhodnem vetru do 719.1 mm, najnižje v tem mescu, nebo je bilo oblačno, temperatura nizka, 29. in 31. zjutraj pobelila je slana, z jedno besedo, vreme se je temeljito spremenilo ter ostalo černo in neprijazno še do velikonoči. Pa ta sprememba ima tudi svojo dobro stran, kajti rastlinstvo bilo bi se inace prehitro razvijalo in izpostavljalo hudomušnosti mesca aprila. Vetrovi so se mesca marca zelo spreminjali, največkrat sta pihala severovzhodni in njegov nasprotnik jugozahodni veter, ki je sem pa tje postajal precej močen. Kakor mesca svečana tako tudi mesca marca pri nas ni bilo nobenega potresa, pretvarjanje pod zemljo je, kakor se vidi, dovršeno in brez strahu se lahko lotimo dela, da popravimo škodo, ki jo je napravila pred jednim letom prirodina sila.

— (Zdravstveno stanje v Ljubljani.) Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 22. do 28. marca kaže, da je bilo novorojencev 13 (=21.32‰), umrlih 22 (=35.88‰), mej njimi so umrli za vrtico (davico) 2, za jetiko 3, za vnetjem spolnih organov 1, vsled mrtvoda 1, za različnimi boleznimi 15. Mej njimi so bili tujci 3 (=13.6‰), iz zavodov 4 (=18.2). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za škariatico 5, za vrtico 9 oseb.

— (Iz Radeč pri Zidanem mostu) se nam piše: Pri prvem koncertu „Glasbene Matice“ na Dunaju je Stritarjev prolog deklamoval kakor zaano član dvornega gledališča g. Viktor Kutschera. Ta še mladi a že znameniti umetnik je sin štajerskega Slovenca, g. Josipa Kutschere, inženjerja na Dunaju. Njegov stric je bil svoj čas zdravnik v Radečah in sedanji dvorni igralec je kot mlad fant večkrat k njemu prihajal na počitnice in se ga tu še spominjamo. Akoravno na Dunaju rojen in nemški vzgojen — mati mu je Dunajčanka, se je gospod Kutschera vender spomnil, da je sin slovenskega očeta ter pomagal množiti čast Slovenstva in posebno Kranjske.

— (Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu marcu 1896. leta je 106 strank vložilo 21.149 gld. 42½ kr.; 46 strank vzdignilo 6547 gld. 35 kr.; se je toraj več strank vložilo 14.602 gld. 7½ kr.; 25 posojil se je izplačalo 13.920 gld.; stanje vlog 238 281 gld. 7 kr.; denarni promet 54.129 gld. 73½ kr.

— (Posojilnica v Radovljici) registrovana zadruga z omejenim poroštvom, ima svoj izvanredni občni zber dne 21. aprila 1896 popoldne ob 4. uri v posojilnični pisarni s sledečim dnevnim redom: Volitev jednega uda v nadzorstvo.

— (Potres) Velikonočno nedeljo zvečer ob 1/11. uri se je v Tolminu na Goriškem začelo grozo obujajoče precej močno podzemsko bobnenje, kateremu je sledil več sekund trajajoč potres. Hiše so se gugale, šipe v oknih in steklenice so rožljale. Ljudje so vstajali in mnogo jih je iz strahu bežalo iz hiš. Vnemirjenost prebivalstva se še ni podelila, a lasti ker se je ta potres primeril takisto v noči od velike nedelje na veliki ponedeljek, kakor lani. Škode ni potres provzročil skoro nič. — Iz Gorice smo dobili lakonično poročilo, da se je tudi tam v nedeljo zvečer čutil potres.

— (Razpisane službe.) Pri politični upravi na Kranjskem mestu okrajnega komisarja z dohodki IX. čin. razreda, eventualno tudi mesto deželnovladnega koncipista z dohodki X. čin. razreda. Prošnje do dne 20. aprila predsedstva deželne vlade v Ljubljani. — Pri višjem dež. sodišču v Gradcu mesto svetniškega sluga z letno plačo 450 gl. eventualno mesto kanclijekega sluga z letno plačo 300 gl. Prošnje do dne 1. maja predsedstvu višjega dež. sodišča. — Pri davkarijah na Kranjskem štiri mesta davčnih oficijalov v X. čin. razredu. Prošnje v štirih tednih predsedstvu finančnega ravnateljstva v Ljubljani.

* (Grozen prizor) se je primeril te dni v Brnu. 35-letni Karol Okon, sluga v neki trgovini je bil šel z gorečo svečo v klet po petrolej. Ravoal je s svečo tako nepravilno, da mu je padla v posodo, v kateri je bil petrolej. Ta je hipoma eksplozirala in Okonova obleka je bila takoj v ognju. Mož je kričeč kakor blazen tekkel iz kleti na ulico in dalje skozi mesto do gledališča, kjer se je zgrudil. Na tisoče ljudij je hifelo za njim, a nihče se ni upal udušiti ogenj; šele pri gledališči so se nesrečniku približali nekateri pogumni možje in mu gorečo obleko strgali s telesa. Prenesli so ga v bolnico, a mož je tako opečen, da skoro ni upati, da okreva.

* (Budhizem na Francoskem) se čedalje bolj širi in pridobiva celo mej katoliško duhovščino vedno več, seveda še skritih privržencev. V Parizu, na esplanadi Invalidov so novobudhisti sezidali velik krasen tempelj. Vodja pariških budhistov je profesor Leon de Rosny, samo v Parizu pa ima budhizem že blizu 50.000 privržencev. Za propagando mej ljudstvom je znani pisatelj Artur Arnott, baje bivši katoliški duhovnik, spisal popularno knjižico, katere se je natisnilo jeden milijon izvodov. Prva posledica je, da so se v raznih mestih ustanovile nekake budhistične verske zadruge.

Darila:

Uredništvu našega lista je poslal: Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. prof. Josip Stritar na Dunaju 5 kron, za piraha. — Živio redoljubni darovalec in njega nasledniki!

Brzojavke.

Dunaj 7. aprila. Vojna uprava namerava tekom prihodnjega leta ustanoviti več novih domobrskih polkov

Praga 7. aprila. Eksekutivni komité mladočeške stranke je objavil razglas, v katerem opravičuje, zakaj je sklenil, naj mladočeški poslanci glasujejo za Badenijevo volilno reformo in pozivlja radikalce, naj se pokore temu sklepu.

Praga 7. aprila. Na shodu avstrijske socialistične stranke se je danes večina govornikov izrekla za to, naj se zmatra Badenijeva volilna reforma kot fait accompli in podlaga nadaljnje in obsežnejše reforme.

Beligrad 7. aprila. Vodja radikalne stranke Pašić naznanja radikalnim komitejem s posebno okrožnico, da je vsak dan pričakovati premembe sistema.

Rim 7. aprila. Ministerski predsednik Rudini je od kralja dobil privoljenje, razpustiti parlament in razpisati nove volitve.

Narodno-gospodarske stvari.

— Posojilnica v Mariboru V letu 1895. je pristopilo posojilci 159 novih društvenkov, izstopilo pa 83. Vsled tega naraslo je št. vilo društvenikov na 2397, kateri imajo 130 glavovih deležev v znesku 13 000 gld. in 3896 upravnih deležev v znesku 38 960 gld. skupaj 51 960 gld. Prošnje za posojila vložilo se je maj letom 549 in 354 prošnja se je ugodilo. Skupaj izposodilo se je leta 1895. 212.730 gld. 63 kr. in vrnilo na posojila 188 355 gld. 50 kr. Stanje posojil se je toraj zvišalo za 24 375 gld. 13 kr. in znaša koncem leta 639 250 gld. 15 kr. Izmej vseh posojil jih je 1938 v skupnem znesku 408.368 gld. 58 kr. na osebni kredit pod poroštvom, ki so se obrestovala po 6% na leto. Posojil na osebni kredit, kat. ra. pa so se zaradi varnosti porokov tudi še pri posestnih, državnih — vendar pa ne pod strogo poplarno varnosti vknjižila, bilo je 134 v skupnem znesku 104.705 gld. 62 kr. Ta posojila obrestovala so se z 5½% na leto. Hipotekarnih in drugih posojil proti zastavi in 5% obrestim, in posojil drugim denarstvenim zavodom, šolskim svetom in občinam, katera so se tudi obrestovala po 5%, bilo je 145 v skupnem znesku 120.175 gld. 95 kr. Iz čistega dobička v znesku 9717 gld. 90 kr. izplača se po sklepu občnega zbora z dne 23. svečana t. l. zadruguikom na njih deleže 5% dividenda. Znesek 3887 gld. 16 kr. priklopil se je po sklepu občnega zbora socialnemu zadruguomu (rezervnemu) fondu za pokl. slučajnih zguib, kateri fond se je povišal s tem na 32 344 gld. 14 kr. Občni zadruguoni fond znaša 22 115 gld. 94 kr. in celi zadruguoni fond toraj 54.460 gld. 8 kr. Znesek 1190 gld. 77 kr. dofal se je posebnej „ustanovi za dobrodelne namene“ osnovanej pri rednem občnem zboru l. 1890. S tem je narasla ta ustanova na 15 495 gld. 82 kr. Razven tega odločil se je po sklepu občnega zbora iz čistega dobička še znesek 1000 gld. a. vr. neposredno v dobrodelne namene, posebno v podporo šolskim in dijaškim društvom, dijaškim kuhinjam i. t. d. Franc Rapočeva ustanova narasla je tekom leta na 30.912 gld. 52 kr. Iz dohodkov ustanove podelita je posojilnica osmerim visokošolcem stipendije v znesku po 150 gld. a. vr. Posojilnice lastno premoženje, ki je znašalo po računskem sklepu za 1894. leto 143.154 gld. 82 kr. znaša sedaj 152.828 gld. 42 kr. in se je toraj tekom leta povišalo za 9673 gld. 60 kr.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Jero Kos posestvo v Sneberji, cenjeno 400 gld., dne 11. aprila in 11. maja v Ljubljani.
 Jakoba Kurenta posestvo v Lukovici, cenjeno 9911 gld., dne 11. aprila in 16. maja na Brodu.
 Tomaža Kuštrina posestvo v Vojskem, cenjeno 1805 gld., dne 11. aprila in 16. maja v Idriji.
 Mihaela Habjana posestva v Malem Vrhu, cenjena 3680 gld. in 2218 gld., dne 13. aprila in 16. maja v Ljubljani.
 Helene Pirkovič, omožene Majhen in Jožefa Pirkoviča posestvo Spodnji Kolovrat (v litijskem sod. okraju), cenjeno 8762 gld. in 26 gld., dne 13. aprila in 18. maja v Ljubljani.
 Henrika Höselmayerja v Ljubljani premičnine (prostilniška prava vina perilo itd.), cenjena 3224 gld. 22 kr., dne 13. in 27. aprila v Ljubljani.

Loterijske srečke 4. aprila.

Na Dunaji: 78, 90, 30, 49, 67.
 V Gradci: 5, 2, 63, 77, 37.

Meteorologično poročilo.

April	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
4.	9. zvečer	735.1	5.2	sl. svzh.	skoro obl.	0.0
5.	7. zjutraj	735.4	0.2	sr. svzh.	jasno	0.0
	2. popol.	734.6	8.0	p.m.v.jvz.	skoro obl.	
6.	9. zvečer	735.1	4.6	sl. svzh.	del. jasno	0.0
	7. zjutraj	735.3	1.3	sr. svzh.	sneženo	
	2. popol.	734.7	7.4	sr. svzh.	oblačno	
7.	9. zvečer	735.6	4.0	sl. svzh.	oblačno	1.1
	7. zjutraj	736.3	2.0	sl. svzh.	oblačno	
	2. popol.	736.7	7.1	sr. vahod	oblačno	

Srednja temperatura sobote, nedelje in ponedeljka 4.3°, 4.3° in 4.2°, oziroma za 2.2°, 3.4° in 3.7° pod normalno.

Dunajska borza

dne 7. aprila 1896.

Skupni državni dolg v notah	101	gld. 10	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	10	
Avstrijska zlata renta	122	05	
Avstrijska krona renta 4%	101	30	
Ugarska zlata renta 4%	121	95	
Ugarska krona renta 4%	99	15	
Avstro-ogerske bančne delnice kreditne delnice	988	75	
London vista	120	25	
Nemški dr. bankovci za 100 mark	58	77 1/2	
mark	11	75	
frankov	9	53 1/2	
Italijanski bankovci	43	60	
C. kr. cekini	5	65	

Dne 4. aprila 1896.

Državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	150	gld. —	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	184	25	
Dunavska reg. srečke 5% po 100 gld.	127	50	
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% slati zast. listi	—	—	
Kreditne srečke po 100 gld.	203	—	
Ljubljanske srečke	21	75	
Rudolfove srečke po 10 gld.	25	—	
Avstrij. anglo-avstr. banke po 200 gld.	165	50	
Samway-dr. valj. 170 gld. a. v.	495	—	
Papirnati rubelj	1	26 1/2	

Latermanov drevored.

Vrt zmešnjav
 veliki orijentalški
labirint

Kateri je v vseh velikih mestih obujal splošno senzacijo je za **kratak čas tu razstavljen in je vsak dan od velikonočne nedelje naprej odprt.** (2193-2)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1895

Skupno označeni prihajalni in odhajalni oziroma obojni vozovi v avstrijsko-ugarskem cesarstvu.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

02 12. uri 3 min. po noči obojni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, oziroma Salzhaf v Anzano, Ischl, Gmünd, 400, Solnohrad, Steyr, Linz, Budejovica, Pilsen, Marijine varo, Hebe, Karlova varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
 02 2. uri 10 min. zjutraj obojni vlak v Kočevje, Novo mesto.
 02 7. uri 10 min. zjutraj obojni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, oziroma Salzhaf v Solnohrad, Dunaj via Amstetten.
 02 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
 02 11. uri 50 min. popoldne obojni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Salzhaf, Dunaj.
 02 4. uri popoldne obojni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno, oziroma Salzhaf v Solnohrad, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inomost, Braganca, Gurth, Genuvo, Paris, Steyr, Linz, Gmünd, Ischl, Budejovica, Pilsen, Marijine varo, Hebe, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
 02 7. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Kočevje, Novo mesto.
 Hason lega ob nedeljah in praznikih ob 2. uri 30 min. popoldne obojni vlak v Laseo-Ried.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

02 5. uri 55 min. zjutraj obojni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Hebe, Marijine varov, Pilsen, Budejovica, Solnohrad, Linz, Steyr, Gmünd, Ischl, Anzano, Ljubno, Celovec, Beljak, Franzensfeste, Trbiš.
 02 2. uri 10 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja, Novoga mesta.
 02 11. uri 50 min. popoldne obojni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Hebe, Marijine varov, Pilsen, Budejovica, Solnohrad, Linz, Steyr, Paris, Genuvo, Gurth, Braganca, Inomost, Zell na Jeseru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Pontabel, Trbiš.
 02 2. uri 30 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja, Novoga mesta.
 02 4. uri 55 min. popoldne obojni vlak s Dunaja, Ljubna, Salzhaf, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabel, Trbiš.
 02 9. uri 35 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja, Novoga mesta.
 02 2. uri 4 min. zvečer obojni vlak s Dunaja preko Amstetena iz Ljubnega, Celovca, Pontabela, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

02 7. uri 30 min. zjutraj v Kamnik.
 02 9. uri 55 min. popoldne v Kamnik.
 02 11. uri 50 min. popoldne v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

02 8. uri 55 min. zjutraj iz Kamnika.
 02 11. uri 15 min. popoldne iz Kamnika.
 02 2. uri 30 min. zvečer iz Kamnika. (1705-79)

Izprehodne palice

jako fine, elegantno narejene in pri tem pa še ceneje kakor drugod priporoča v veliki izbiri
FR. STAMPFEL 2149-8
 v Ljubljani, na Kongresnem trgu (Tonhalle).

Dobro ohranjen
ledenik (Eiskasten)
 se po ceni prodaja. — Več se izve v gostilni „pri Štefanu“, Frančiškanske ulice. (2179-2)

Postranski zaslužek
 150—200 gld. mesečno za osebe vseh poklicnih vrst, ki se loté pečati s prodajo zakonito dovoljenih srečk. — Ponudbe na „Hauptstädtische Wechselstuben-Gesellschaft Adler & Comp. Budapest“ (1927-16)
 Ustanovljena l. 1874

Dunajske Štefanija-moderce
 elegantne façone
domače moderce
 III. (iz rastlinskega svička) (2054-5)
 korzetna varovala
 ženske in otroške nogovice
 prodaja po najnižjih cenah
Karol Recknagel.

100 do 300 goldinarjev na mesec
 lahko zaslužijo osebe vacega stanu v vseh krajih gotovo brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe pod „Leichter Verdienst“ Rudolfa Mosse na Dunaju. (2092-8)

Prodaja stavbenih parcel
 poleg
bodoče justične palače.

Ker se je od pristave Zeschko-tovih dedičev, ležeče v Dolgih ulicah v Ljubljani, jeden del visokemu c. kr. erarju za zgradbo nove justične palače za trdno odprodal, pride ostalih 22 stavbenih parcel, ki leže vse zelo ugodno poleg bodoče justične palače in tik novih velikih cest, na prodaj iz proste roke, posamezne ali v skupinah.
 Kupci izvolijo naj izročiti svoje ponudbe do 25. aprila t. l. dr. Karlu Ahunhah-u, advokatu v Ljubljani, Stari trg št. 13, pri katerem so na ogled situacijski načrti vsak dan med uradnimi urami. (2185-2)

Postrojno olje
 ubranjuje, da masje ne splesni in ne smelari in odstranjuje plesneve in smelo, tako da postane uporabno tako, kakor bi bilo novo, če družace ni pokvarjeno od solca in škodljivih obujek. — Tudi se proizvaja

mast za kopita in vozove.
 Cena pušici ali steklenici 10, 20, 40 in 60 kr. Preprodajalec se daje popust. — V zalogi pri K. Weberju v Ljubljani. — Cenik naj se zahteva od tovarne
J. BENDIK-a (1148-15)
 v Št. Valentinu pri Steyru, Nišja Avstrija.

C. in kr. 3. dragonski polk kraj Albrecht saski.
Spričevalo. Od Vas proizvajana in polku v preskušnjo izročena redilna mast za usnje se je v imenovanem svrhu izročila poveljstvu 3. eskadrona in je isto, potem ko se je Vaša redilna mast uporabljala skozi 6 tednov za mazanje čevljev in za omaščenje jermenja, o tem sledeče poročalo:
 „Jedenkratno mazanje škornjev s svinjsko mastjo stane primeroma 1 krajcar, dočim stane redilna mast samo 2/3 kr. Omaščenje s svinjskim salom napravi usnje za malo časa mehko in jako raztegljivo, tako da mraz in mokrota lahko gresta skozi; imenovana redilna mast proizvoda, da postane usnje sicer mehko, ne pa tudi raztegljivo, vsled česar se ubranjuje udiranje mokrote. Jermenje, če se maže s to mastjo, postane jako mehko, ne da bi se raztegovalo. Kadar se mažejo škornji in kadar se čisti jermenje, dati je na vsak način prednost redilni masti za usnje pred vsemi drugimi do sedaj navadnimi sredstvi. D-lje javljam, da je Vaša redilna mast z ukazom polkovniškega poveljstva št. 2 z dne 8. jan. 1878 vsem oddelkom polka priporočena v svrhu konserviranja škornjev in jermenja. Da se raba Vaše zares izborne redilne masti kar najbolj mogoče razširi v c. in kr. vojski, Vam na Vašo dotično zahtevo izpostavljam to spričevalo.
 Enns, dne 14. januarja 1878.
Krieghammer l. r., polkovnik,
 (sedaj c. kr. drž. vojni minister).

Hrvatsko dalmatinsko in istersko
 staro in novo
vino
 priporoča (2153-1)
 trgovina z vinom
Mirko Broz-a
 v Zagrebu, Kačičeva ulica št. 6.
 Pošiljatve se začne od 100 litrov.
 Usorol dobé se zastoj.

Št. 387. **Razglas.** (2177-2)
 Mestna občina Kranj razpisuje
natečaj za stavbo novega gimnazijskega poslopja.
 Vsa stavbinska dela, za katera je proračunjenih 110.700 gld., se le skupno oddajo.
 Pismene, kolekovane ponudbe z varščino 10.000 gld. v gotovem denarju, hranilničnih knjižicah ali državnih obligacijah po borzni vrednosti, uložiti je zapечатeno
do 18. dne aprila t. l. opoldne
 pri podpisnem županstvu, kjer so načrti, pogoji in proračun na ogled.
Mestno županstvo v Kranju
 dne 2. aprila 1896.

Karola Wolf-a
restitucijski fluid.
 (Izleček iz izvrstnih gorskih zeljišč).
 Mnogo preskušeno osvobodilno in okrepevalno sredstvo po težkih naporih, trajnih ječah itd. — Najbolje se je obneslo pri vseh vnanjih boleznih, kakor: protinu, revmatičnem otečenju, svitju in pretegenju šil itd.
 Cena steklenici 1 gld. 25 kr.
Karola Wolf-a
redilni prašek za živino.
 Preskušeno pri vseh domačih in koristnih živalih, kakor pri konjih, govedih, ovcah, prašičih itd., če nrežejo jesti, če slabo prebavljajo, izvrstno varovalno sredstvo proti kušnim boleznim.
 Cena zavijka 45 kr. (1224-55)
Premovano. — Mnogobrojna pismena priznanja. Dobiva se v vsaki lekarni. Glavna zaloga pri jedincem izdelovalcu
K. Wolf-u, lekarju v Vipavi, Kranjsko.
 Pasi naj se na varstveno znamko. — Razpošilja se vsak dan po pošti.